

نیمرخ سبک‌های دلبستگی، اعتیاد به تلفن همراه و نحوه استفاده از آن در دانشجویان

عباسعلی اللهیاری^۱، سعید حیدری^{۲*}، فرشاد ژیان^۳

تاریخ وصول: ۹۴/۴/۳۱ تاریخ پذیرش: ۹۴/۸/۱۷

چکیده

سبک‌های دلبستگی از تاثیرگذارترین عوامل بروز رفتار در انسان‌ها هستند و می‌توانند در بروز رفتارهای مختلف از جمله چگونگی استفاده از تلفن همراه و در مقیاس پیشرفته‌تر اعتیاد به تلفن همراه نقش داشته باشند. بنابراین هدف این تحقیق بررسی ارتباط بین سبک‌های دلبستگی با اعتیاد به تلفن همراه و نحوه استفاده از تلفن همراه بود. جامعه پژوهش تمامی دانشجویان دانشگاه علامه طباطبایی تهران بود که در سال ۹۳-۹۲ مشغول به تحصیل بودند. نمونه پژوهش شامل ۳۳۰ دانشجوی (۱۶۶ مرد و ۱۶۴ زن) بود که به شیوه در دسترس و اتفاقی از این جامعه انتخاب شدند و پرسشنامه‌های سبک‌های دلبستگی کولینز و رید، اعتیاد به تلفن همراه و خود گزارشی نحوه استفاده از تلفن همراه را تکمیل کردند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و روش‌های آمار استنباطی از قبیل؛ میانگین، کمترین و بیش‌ترین نمره، همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره استفاده گردید. یافته‌های پژوهش نشان داد که کاربران برای برقراری ارتباط بیش‌تر از پیام کوتاه استفاده می‌کنند. بیش‌تر کاربران بیش‌تر از یک سیم‌کارت دارند. بیکراری و سردرگمی بیش‌ترین احساسی است که بعد از قطع ناگهانی تلفن همراه به فرد دست می‌دهد. هم-چنین مشاهده گردید بین سبک دلبستگی ناایمن و اعتیاد به تلفن همراه ارتباط وجود دارد و اعتیاد به موبایل از طریق سبک دلبستگی قابل پیش بینی است.

واژه‌های کلیدی: دلبستگی، اعتیاد به تلفن همراه، نحوه استفاده از تلفن همراه، دانشجویان

^۱ - هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس

^۲ - کارشناس ارشد روان شناسی

^۳ - دانشجوی کارشناسی ارشد علوم تحقیقات

*- نویسنده مسوول مقاله: saeedheidari1983@gmail.com

مقدمه

امروزه در دنیای ارتباطی و اطلاعاتی یک تحول بزرگ به وقوع پیوسته است به نحوی که هیچ‌گونه انزوا و کناره‌گیری را بر نمی‌تابد و حتی دور افتاده‌ترین و سنتی‌ترین جوامع نمی‌توانند مرزهای خود را به روی جریان‌ها و شبکه‌های ارتباطی ببندند، این پیشرفت در جوامع گاهی جامعه اطلاعات محور، مرحله عالی تجددو گاهی هم تجدد استحکامی نامیده می‌شود (کاستلر ۱۳۸۵). تکنولوژی‌های ارتباطی جدید قادرند فرد را از مکان خودش جدا کنند و به جهان دیگران پیوند بزنند، تحولات تکنولوژی علاوه بر تاثیر بر ذوق، سلیقه و نیاز ارتباطی افراد، گذراندن اوقات فراغت افراد را هم تحت تاثیر قرار داده است و باعث شده است افراد بیش از پیش زمان خود را در تنهایی و خلوت سپری کنند و برای سرگرم شدن به طور فزاینده‌ای به رسانه‌های جدید متکی شوند (ذکایی، ۱۳۸۳). اختراع وسایل ارتباطی نوین باعث شکل‌گیری یک جامعه اطلاعاتی شده است و مانوئل کاستلر (۱۳۸۵)، به انقلاب فناوری‌های که حول محور فناوری اطلاعات متمرکز است اشاره می‌کند که در پایان سال‌های پایانی قرن بیستم، چشم‌انداز اجتماعی زندگی انسان را دگرگون ساخته است.

یکی از مهم‌ترین اختراعاتی که دنیای ارتباطات را متحول کرد تلفن همراه است. ظهور تلفن همراه به منزله یک صنعت ارتباطی عمومی در سال ۱۹۸۰ اتفاق افتاد. این تکنولوژی روز به روز رشد بیش‌تری کرده به گونه‌ای که در سال ۲۰۰۱ میلادی بیش از ۱۲۰ میلیون مشترک خدمات ارتباط بدون سیم در ایالات متحده وجود داشت و هر سال نیز به تعداد کاربران اضافه می‌گردد. با گسترش شبکه‌های تلفن همراه نسل دوم، کیفیت خدمات تلفن همراه با ظرفیت بیش‌تر و هزینه کمتر برای کاربران فراهم شد. از جمله ویژگی‌های این سامانه‌ها بهبود مسائلی از قبیل امنیت ارتباط و ارائه خدماتی جدید از قبیل امکان ارسال پیام کوتاه^۱ و تغییر مسیر تماس به شماره تلفن دیگر بوده است.^۲ در سال ۱۹۹۶ «اتحادیه بین‌المللی ارتباطات دور» مفهوم «سامانه بین‌المللی ارتباطات دوربرد متحرک» را که «آی.ام.تی، ۲۰۰۰» نامیده می‌شود برای نسل سوم تلفن همراه معرفی کرد. هدف آن ارائه خدمات شخصی همواره در دسترس در همه جا و همه زمان‌ها با سرعت بالا، دسترسی بی‌سیم، کم هزینه و با هزینه خدمات در حد توان مصرف‌کنندگان بود. نسل سوم تلفن همراه سعی در پشتیبانی از حجم بالای تبادل داده‌ای در شبکه بی‌سیم با حفظ کیفیت بالای صدا دارد. هدف اصلی طراحان نسل سوم تلفن‌های همراه، هماهنگی جهانی این تلفن است، مشکلی که در تمامی سامانه‌های نسل دوم وجود داشت، یعنی استانداردهای ناهماهنگ. نسل سوم را می‌توان به گونه‌ای فراهم آمدن نوعی فناوری دانست که خدمات عرضه شده در اینترنت و تلفن همراه را با

1- SMS_ Short Message Service

2- Divert

هم ادغام می‌کند. دسترسی به اینترنت و ارائه تمامی خدماتی که در اینترنت وجود دارد بر روی تلفن‌های همراه از اهداف اصلی طراحی تلفن‌های همراه نسل سوم است. در ضمن در این نسل سرعت اطلاعات در حالت ثابت به ۲ تا ۱۰ مگابایت در ثانیه می‌رسد که تفاوت فاحشی را با نسل-های قبل نشان می‌دهد. اولین شبکه تجاری نسل سوم در اکتبر ۲۰۰۰م، در کره راه اندازی گردید (عاملی، ۱۳۸۷).

تلفن همراه برای اولین بار در سال ۱۳۷۳ وارد ایران شد. به دلیل قیمت تقریباً بالا (بیش‌تر از یک میلیون) و هزینه‌های زیاد فقط افراد خاصی قادر به خرید و استفاده از این وسیله ارتباطی نوین بودند. در مرحله اول ۹۲۰۰ شماره در تهران فعال شدند. در مرحله دوم ۱۶ هزار شماره دیگر به ظرفیت شبکه اضافه شد و کرج، قزوین، قم و بزرگراه ساوه نیز تحت پوشش قرار گرفتند. در مرحله سوم شهرهای بابل، اهواز، کرمان، شیراز، تبریز و بندر عباس نیز هر کدام با ۵۰ هزار شماره به شبکه اضافه شدند. این روال رو به رشد ادامه پیدا کرد تا اینکه در سال ۱۳۸۵ مشترکان دارنده تلفن همراه به حدود ۱۵ میلیون شماره رسیدند (نامه همراه، ۱۳۸۵، به نقل از عاملی، ۱۳۸۷). این تعداد شماره در سال ۱۳۸۷ به ۳۵ میلیون ارتقاء یافت (نشریه تخصصی ارتباطات، ۱۳۸۷، به نقل از موسوی، ۱۳۸۹). در حال حاضر این تعداد به حدود ۴۴ میلیون شماره (توسط همراه اول) رسیده است. هم اکنون شبکه همراه اول علاوه بر این افزایش، بیش از ۵۲ هزار کیلومتر جاده و ۱۱۴۸ شهر را تحت پوشش دارد. بر این اساس در طول برنامه سوم، ۴ میلیون و ۵۹۰ هزار شماره تلفن همراه واگذار شد که با ۹۳۴.۸ درصد رشد رو به رو بوده است و ضریب نفوذ تلفن همراه از ۰/۷۸ درصد در ابتدای برنامه سوم به ۰/۷۵۰ درصد بیش‌تر در انتهای برنامه افزایش پیدا کرد و سه استان اول از نظر ضریب نفوذ در پایان برنامه سوم تهران، اصفهان و یزد و نیز از نظر عملکرد واگذاری تلفن همراه تهران، اصفهان و فارس اول بودند. سرویس‌های ویژه ای که هم اکنون مشترکین همراه اول از آن بهره‌مند هستند شامل انتقال و انتظار مکالمه، نمایشگر شماره، مکالمه گروهی، سرویس FDN، محدودیت مکالمه، اتصال به نمابر و دیتا، پیام کوتاه، پیام صوتی، اینترنت همراه، پیام چندرسانه‌ای و سرویس رومینگ بین‌المللی می‌باشد. (سایت همراه اول، ۱۳۹۰).

مطالعه نحوه ورود تلفن همراه به زندگی انسان‌ها نشان دهنده این واقعیت است که تا این زمان هیچ فن آوری نتوانسته است به این سرعت رشد و پیروسی‌گونه و فراگیر داشته باشد، به نحوی که تمامی اقشار جامعه (پیر، جوان، زن، مرد، بیسواد و با سواد) از آن استقبال و استفاده کنند. در طی یک دوره ده ساله افزایش تلفن همراه در بین مردم در مقایسه با سایر سیستم‌های مخابراتی مانند تلفن ثابت و اینترنت سه برابر بیش‌تر بوده است (بلینا^۱ و میسونی^۲، ۲۰۰۹). تلفن همراه به منزله

¹ - Bellina

² - Missoni

یک فناوری جذاب در مقایسه با فناوری‌های دیگر مانند تلفن ثابت، لپ تاپ و تلفن ماشین، تجسم فرهنگی یافته و به صورت وسیع وارد حیطه‌های مختلف زندگی انسان‌ها شده است (فورچینی^۱، ۲۰۰۱). در واقع ظهور تلفن همراه در زندگی اجتماعی باعث شد تا فهم و درک انسان‌ها از خودشان، از محیط پیرامون و از نحوه ساختن دنیای پیرامون در یک فرایند جمعی و گروهی تغییر یابد. به عبارت دیگر از لحظه ای که فرد با تلفن همراهش شروع به مکالمه و برقراری ارتباط می‌کند یک فضای مجازی برای خود خلق می‌کند که این فضا می‌تواند هویت اجتماعی انسان، شخصیت و چگونگی تاثیر این هویت بر رفتار را تحت تاثیر قرار دهد (تروچ^۲، ۲۰۰۴).

نتایج مطالعات لو^۳ (۲۰۰۵)، بر روی ۱۰۸۷ امریکایی استفاده کننده از تلفن همراه نشان می‌دهد که ۳۷ درصد شرکت کنندگان در هنگام مسافرت یا در زمان انتظار، بهترین وسیله برای سپری کردن زمان و سرگرمی را تلفن همراه می‌دانستند. گریفیثس^۴ (۱۹۹۶)، از اعتیاد به فناوری سخن به میان می‌آورد که نشئت گرفته از ارتباط بین انسان و تکنولوژی است و اعتیاد به تکنولوژی را زیر مجموعه‌ای از رفتارهای اعتیادی معرفی می‌کند، هر چند که صرف نظر از عنوان اعتیاد، استفاده بیش از حد از انواع فن آوری‌ها می‌تواند یک رفتار مشکل ساز و غیر طبیعی باشد. بیانچی و فیلیپس (۲۰۰۵)، بر اساس مطالعات خود به تشریح علایم اعتیاد به تلفن همراه اشاره کردند، آنها بیان کردند افراد وابسته به تلفن همراه، معمولاً بیش از حد معمول، خود را با گوشی‌هایشان سرگرم می‌کنند و در هنگامی که به دلایلی خارج از محدوده آنتن دهی باشند نگران تماس‌های از دست رفته خود خواهند شد، اگر به دلایل حضور در یک مکان خاص کار کردن آنها با تلفن همراهشان قطع شود احساس نگرانی می‌کنند، ممکن است افسرده و یا تحریک پذیر شوند. این افراد ممکن است از تلفن همراهشان به‌عنوان راهی برای فرار از مشکلات و یا وسیله‌ای برای بهتر کردن خلق و خو (مانند از بین بردن احساس انزوا، اضطراب، تنهایی و یا افسردگی)، استفاده کنند. اشتغال ذهنی و استفاده بیش از حد از تلفن همراه و سرویس پیام کوتاه، استرس و اضطراب، تاکید بر استفاده بیش از اندازه از تلفن همراه علی‌رغم کلیه محدودیت‌ها و شرایط قانونی و استفاده از مکالمات طولانی مدت و بیش از حد نیاز، می‌تواند نشان دهنده اعتیاد به تلفن همراه باشد (کاواساکی^۵، ۲۰۰۶). امروزه مراکز درمانی خاصی ویژه معتادان به تلفن همراه و رفتارهای مشکل دار در حال فعالیت می‌باشد، بیشترین این مراکز در ژاپن وجود دارد. بسیاری از جوانان ژاپنی عنوان کردند که تلفن همراه برایشان همانند هوا و شاید غذا است و بدون آن نمی‌توانند زندگی کنند (لارمای، ۲۰۰۷).

¹- Fortunati

²- Trough

³- Loo

⁴- Griffiths

⁵- Kawsaki

روانپزشکان معتقدند که کاهش سن استفاده کنندگان، سهولت شیوه پرداخت آن توسط کاربران سیستم، گرایش اکثر جوانان این زمینه را فراهم کرده است که اعتیاد به تلفن همراه در حال تبدیل شدن به یکی از بزرگترین اعتیادهای غیر مواد مخدر در قرن بیست و یکم باشد (لی^۱، ۲۰۰۴). از عوامل تاثیر گذار در گرایش افراد به استفاده از تلفن همراه سبک‌های دلبستگی است. اصطلاح دلبستگی^۲ به پیوند عاطفی بین نوزاد و مادر اشاره دارد، در طول زمان ثابت بوده و نقش مهمی را در بهداشت روانی افراد ایفا می‌کند (بالبی^۳، ۱۹۶۹). دلبستگی یک پیوند عاطفی-هیجانی نسبتاً پایدار است که بین کودک، مادر و یا افرادی که نوزاد در تعامل منظم و دائمی با آنهاست و یا اینکه از او مراقبت می‌کنند شکل می‌گیرد (پاپالیا^۴، ۲۰۰۲). سبک‌های دلبستگی در طول زمان ثابت هستند و تغییر چندانی نمی‌کنند، به عبارت دیگر بین سبک دلبستگی افراد در کودکی و بزرگسالی هماهنگی وجود دارد (بالبی، ۱۹۶۹، هازان و شیور^۵، ۱۹۹۴، لوی^۶ و همکاران، ۱۹۹۸، کرک پاتریک^۷ و هازان^۷، ۱۹۹۴). تجربه‌هایی که نوزاد با مراقبش دارد در آینده روابط کودک با دیگران درونی‌سازی شده و این الگوهای درونی شده، در شکل‌گیری مفهوم خود و دیگران برای کودک تاثیر گذار بوده و کودک این مفاهیم را به رابطه با دیگران تعمیم می‌دهد (پینز^۸، ۲۰۰۵). تجربه یک ارتباط صمیمی، گرم و مداوم با مادر و یا جانشین دائمی مادر، عاملی مهم و تاثیرگذار برای سلامت روانی کودک می‌باشد، در صورت شکست در شکل دهی این رابطه، و محرومیت کودک از مراقبت مادرانه یا عدم ثبات رابطه کودک با چهره دلبستگی، ممکن است بسیاری از روان‌آزردگی‌ها و اختلالات شخصیت در کودک شکل بگیرد (بالبی، ۱۹۶۹).

سبک دلبستگی فرا گرفته شده می‌تواند رفتار افراد را در بزرگسالی تحت تاثیر قرار دهد به گونه‌ای که افرادی که سبک دلبستگی متفاوت دارند تجارب مختلفی در روابط فردی و عاطفی تجربه می‌کنند (هازان و شیور، ۱۹۹۸). آلن و همکاران (۲۰۰۵)، اعتقاد دارند که سبک‌های دلبستگی نایمن کودکان و نوجوانان با اختلالات رفتاری و رفتارهای سازش نیافته در سال‌های بعدی زندگی ارتباط دارند. نتایج بررسی در مورد ۱۰۰۰ نوجوان عادی و بزهکار نشان داد که بین نظارت مادرانه، دلبستگی به والدین و شیوه نظم دهی والدین با رفتارهای بزهکارانه و خلافکارانه در نوجوانان

1- Lee

2- attachment

3- Bowlby

4- Papalia

5- Hazan, & Shaver

6- Levy

7- Kirkpatrick

8- Pines

ارتباط معناداری وجود دارد (لاب و سمپسون، ۱۹۸۸). علاوه بر این بین سبک‌های دلبستگی و اعتیاد به انواع مواد مخدر رابطه معنادار وجود دارد (دهقان، ۱۳۸۲).

تلفن همراه زمان زیادی نیست که وارد زندگی انسان‌ها شده است اما در همین زمان کوتاه توانسته است جایگاه ویژه‌ای را در بین کاربران خود کسب کند و به عنوان بخشی از زندگی انسان‌ها درآید. استفاده از تلفن همراه مانند هر رفتار دیگری می‌تواند متأثر از گذشته عاطفی فرد، و سبک‌های دلبستگی باشد. هر چند مطالبی زیادی که دال بر این رابطه باشد در ادبیات پژوهش مشاهده نگردید. بر این اساس و با توجه به محبوبیت تلفن همراه در ایران و نفوذ تقریباً صددرصدی آن در بین تمامی اقشار جامعه، هدف از مطالعه حاضر بررسی پایایی و روایی مقیاس اعتیاد به تلفن همراه در ایران و هم‌چنین بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی با نحوه استفاده از تلفن همراه و اعتیاد به این تکنولوژی نوظهور در بین دانشجویان است.

روش

اعتیاد به تلفن همراه بعنوان یک مدل از اعتیاد، مسئله‌ای است که در گذشته اتفاق افتاده و در گذشته ریشه دارد بنابراین مطالعه حاضر یک پژوهش توصیفی از نوع پس رویدادی است. جامعه پژوهش دانشجویان دانشگاه علامه طباطبایی تهران بود. از این جامعه نمونه‌ای به حجم ۳۳۰ نفر (۱۶۶ مرد و ۱۶۴ زن) به شیوه در دسترس، به پرسشنامه‌های پژوهش پاسخ دادند. برای جمع‌آوری داده‌ها از مقیاس خود گزارشی نحوه استفاده از تلفن همراه که بر اساس پیشینه پژوهش و نظر استاتید طراحی شده بود، مقیاس ۲۷ سوالی استفاده مشکل‌آفرین از تلفن همراه (اعتیاد به تلفن همراه) بیانچی و فلیپس (۲۰۰۵) و مقیاس سبک‌های دلبستگی کولینز و رید استفاده گردید. داده‌های جمع‌آوری شده بوسیله نرم افزار آماری SPSS و شیوه‌های آمار توصیفی (میانگین و درصد) و آمار استنباطی (همبستگی و رگرسیون) تجزیه و تحلیل شد.

پرسشنامه نحوه استفاده از تلفن همراه: این پرسشنامه براساس ادبیات پژوهش، نظر اساتید و بهره‌گیری از مقیاس‌های بکار برده شده در پژوهش‌های مشابه در خارج از کشور طراحی شده است. دارای ۲۲ سوال است که هر کدام از سوالات جنبه خاصی از چگونگی استفاده از فناوری تلفن همراه و کاربردهای جانبی آنرا می‌سنجد. این پرسشنامه در اصل، خود گزارشی استفاده از تلفن همراه و اطلاعات بیوگرافی شرکت کنندگان در پژوهش است.

پرسشنامه استفاده بیمارگونه از تلفن همراه (MPPUS)^۱: این پرسشنامه دارای ۲۷ ماده در زمینه‌های اجتماعی، خانوادگی، کار و مشکلات مالی مرتبط با استفاده از تلفن همراه است. در سال ۲۰۰۵ توسط آدریانو بیانچی و جمیز فلیپس در استرالیا برای تشخیص استفاده بیمارگون از تلفن

^۱- mobile phone problem use SURVEY

همراه طراحی گردید. مسایلی مانند از دست دادن کنترل فرد در استفاده بیش از حد از تلفن همراه، انگیزه‌های اجتماعی استفاده از تلفن همراه در آن گنجانده شده است. نمرات آن در یک مقیاس لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) محاسبه می‌گردد. مجموع نمرات این تست ۱۳۵ است (لیکرت یک تا ده و مجموع نمرات ۲۷۰ مربوط به تست اصلی است). نمره بالاتر از ۷۰ نشان دهنده اعتیاد به تلفن همراه بصورت ضعیف و نمره بالاتر از ۸۰ نشانه اعتیاد به تلفن همراه می‌باشد. نمرات بالاتر نشانه استفاده بیمارگونه و عبارتی اعتیاد به تلفن همراه به میزان بیش‌تر است. ثبات درونی این مقیاس بوسیله آلفای کرونباخ ۰.۹۳ بوده است که نشان دهنده سازگاری و ثبات درونی بالای این مقیاس است. برای ارزیابی اعتبار این پرسشنامه از مقایسه آن با سایر آزمون‌ها (خودگزارشی استفاده از تلفن همراه، زمان صرف شده در استفاده از تلفن همراه)، در طول یک هفته با استفاده از همبستگی پیرسون یک ارتباط مثبت و معنادار مشاهده شده است. همبستگی نمرات این پرسشنامه با مقیاس‌های، زمان گزارش شده در استفاده از تلفن همراه، استفاده مردم از تلفن همراه، هزینه‌های ماهانه تلفن همراه و رفتارهای اعتیاد گونه به ترتیب ۰/۴۵، ۰/۴۲، ۰/۴۳ و ۰/۳۴ با $P < 0.01$ محاسبه گردید که از نظر آماری ضرایب معناداری بود (بیانچی و فیلیپس، ۲۰۰۵). این مقیاس توسط پژوهشگران این تحقیق ترجمه گردید و آن را بر روی یک نمونه ۳۱۱ نفری از دانشجویان ایرانی (۱۵۱ مرد و ۱۶۰ زن) اجرا شد. ضریب پایایی در مطالعه حاضر به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵ و به شیوه تصنیف ۰/۸۰ بدست آمد. باتوجه به اینکه در داخل ایران برای اولین بار است که از این مقیاس استفاده می‌شود، سوالات آن در زیر آورده شده است.

«مقیاس استفاده مشکل آفرین از تلفن همراه»

- ۱- من زمان کافی برای اختصاص دادن به تلفن همراه را ندارم.
- ۲- وقتی که خلق من پایین است بوسیله تلفن همراه احساساتم را بهتر می‌کنم.
- ۳- زمانی که باید کارهای دیگری را انجام دهم، خود را در حال استفاده از تلفن همراه می‌بینم و این باعث مشکلاتی برای من شده است.
- ۴- همه دوستانم تلفن همراه دارند.
- ۵- من سعی می‌کنم زمانی را که به تلفن همراه صرف می‌کنم از دیگران پنهان کنم.
- ۶- بدلیل اختصاص دادن زمان زیاد به تلفن همراه، مدتی از خوابم را از دست می‌دهم.
- ۷- تامین هزینه‌های تلفن همراه برایم مشکل است.
- ۸- زمانیکه تلفن همراه آنتن ندارد (در دسترس نیستم) احساس پریشانی می‌کنم.
- ۹- وقتی با تلفن همراه کار می‌کنم به هیچ چیز دیگر در اطراف توجه ندارم.
- ۱۰- در حال حاضر من نسبت به ۱۲ ماه گذشته زمان بیش‌تری را به تلفن همراه اختصاص می‌دهم.
- ۱۱- زمانی که احساس تنهایی می‌کنم، از تلفن همراه برای صحبت با دیگران استفاده می‌کنم.
- ۱۲- من سعی می‌کنم زمان کمتری را به تلفن همراه اختصاص دهم اما برایم مقدور نیست.
- ۱۳- من برایم سخت است که تلفن همراه را خاموش کنم.

- ۱۴- اگر گاهی اوقات تلفن همراه خاموش باشد یا نتوانم پیام‌هایم را چک کنم و یا تلفنم را جواب دهم احساس اضطراب به من دست می‌دهد.
- ۱۵- من بارها شده است که تلفن همراهم را در خواب ببینم.
- ۱۶- تمامی دوستان و خانواده ام از نحوه استفاده من از تلفن همراهم گله و شکایت دارند.
- ۱۷- اگر تلفن همراه نداشته باشم برای دوستانم سخت است که با من ملاقات کنند و یا با من قرار بگذارند.
- ۱۸- بازده مفید من به دلیل استفاده زیاد از تلفن همراهم کاهش یافته است.
- ۱۹- ناراحتی و ضررهای من با استفاده من از تلفن همراهم ارتباط دارند.
- ۲۰- من بیشتر از آن زمانی که قصد دارم، زمان برای تلفن همراهم صرف می‌کنم.
- ۲۱- گاهی اوقات در هنگام استفاده از تلفن همراهم با مشکلاتی مواجه هستم.
- ۲۲- به علت مشغول شدن به کار با تلفن همراهم معمولاً به قرارهایم دیر می‌رسم.
- ۲۳- اگر مجبور باشم که تلفنم را در جلسات، شام و یا سینما خاموش کنم تحریک پذیر و عصبانی می‌شوم.
- ۲۴- من زمان زیادی را به صحبت کردن با تلفن همراهم اختصاص می‌دهم.
- ۲۵- بخاطر خاموش کردن تلفن همراهم در جلسات، کلاس و یا سینما بیش از یک بار دچار مشکل شده‌ام.
- ۲۶- دوستان من دوست ندارند که من تلفن همراهم خاموش باشد.
- ۲۷- من بدون تلفن همراه احساس بدی دارم.

پرسشنامه دل‌بستگی کولینز و رید^۱ (RAAS): مقیاسی برای خود ارزیابی از مهارت‌های ایجاد روابط و خود توصیفی شیوه شکل دهی روابط دل‌بستگی نسبت به چهره‌های دل‌بستگی نزدیک است و مشتمل بر ۱۸ ماده می‌باشد که از طریق علامت گذاری روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای (از نوع لیکرت سنجیده می‌شود). مدت اجرای پرسشنامه کولینز و رید براساس زمینه‌یابی انجام شده ۱۰ دقیقه در نظر گرفته شده است. اجرای این پرسشنامه می‌تواند به صورت فردی، یا گروهی صورت گیرد.

نمره گذاری: براساس دستورالعمل پرسشنامه، ۶ ماده مربوط به هر زیر مقیاس مشخص می‌شود با توجه به اینکه در مورد هر جمله در پاسخنامه، آزمودنی علامت خود را روی کدام دایره زده است نمره وی برای هر زیر مقیاس مشخص می‌شود. سوالات ۶، ۱، ۸، ۳، ۱۲، ۱۷ دل‌بستگی ایمن را می‌سنجند. سوالات ۵، ۲، ۱۶، ۱۴، ۷، ۱۸ دل‌بستگی اجتنابی را مورد ارزیابی قرار می‌دهد و سرانجام سوالات ۳، ۴، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۵ دل‌بستگی دو سوگرا/ اضطرابی را می‌سنجد. در مواردی که سوالات باید معکوس نمره گذاری شود (که در دستورالعمل نمره گذاری با علامت * مشخص شده‌اند) باید بر روی گزینه‌های ۱ تا ۵ به ترتیب نمرات ۴، ۳، ۲، ۱ و صفر در نظر گرفته شود. کولینز و رید مقادیر آلفای کرونباخ را در یک نمونه ۱۷۳ نفره، برای سبک‌های ایمن، اجتنابی و دو سوگرا به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۷۸ و ۰/۸۵ گزارش کردند. پاکدامن (۱۳۸۰) میزان اعتبار آزمون با استفاده از آزمودن

^۱- Collins & Read

مجدد بصورت همبستگی بیند و اجرا را در سطح ۰/۹۵ دارای اعتبار می‌داند. آلفای کرونباخ در این تحقیق برای کل مقیاس ۰/۸۶ و برای زیر مقیاس‌های ایمن، اجتنابی و دوسوگرا به ترتیب ۰/۶۶، ۰/۵۲ و ۰/۸۶ محاسبه گردید.

یافته‌ها

جدول ۱- اطلاعات توصیفی مربوط به مدرک تحصیلی شرکت کنندگان و هزینه ماهانه تلفن

همراه

متغیر	نمونه	جنسیت	بیشترین	تعداد	درصد
مدرک تحصیلی	۱۶۶	مذکر	فوق لیسانس	۹۰	۵۴/۲
	۱۶۴	مونث	لیسانس	۱۰۲	۶۲/۲
	۳۳۰	کل	لیسانس	۱۷۲	۵۲/۱
هزینه ماهانه تلفن همراه	۱۶۶	مذکر	۲۰ تا ۴۰ هزار تومان	۸۱	۴۸/۸
	۱۶۴	مونث	۲۰ تا ۴۰ هزار تومان	۸۱	۴۹/۴
	۳۳۰	کل	۲۰ تا ۴۰ هزار تومان	۱۶۲	۴۹/۱

بر احساس داده‌های جدول ۱ مشاهده می‌گردد که نمونه این تحقیق شامل ۳۳۰ (۱۶۶مرد و ۱۶۴ زن)، دانشجو می‌باشد که بیش‌ترین تعداد (۵۲/۱ درصد) شرکت کنندگان در پژوهش دارای مدرک لیسانس بودند. میانگین هزینه ماهیانه تلفن همراه در بیش‌تر شرکت کنندگان بین ۲۰ تا ۴۰ هزار تومان بود.

جدول ۲- اطلاعات توصیفی مربوط به تعداد سیم کارت و نحوه برقراری ارتباط

متغیر	جنسیت	بیش‌ترین	تعداد	درصد
تعداد سیم کارت	مذکر	بیش از یک سیمکارت	۱۱۱	۶۹/۹
	مونث	بیش از یک سیمکارت	۱۲۶	۷۶/۸
	کل	بیش از یک سیمکارت	۲۳۷	۷۱/۸
نحوه برقراری ارتباط	مذکر	پیام کوتاه	۱۲۵	۷۵/۳
	مونث	پیام کوتاه	۱۲۹	۷۸/۷
	کل	پیام کوتاه	۲۵۴	۰/۷۷

بر اساس داده‌های جدول ۲، ۰/۷۷ شرکت کنندگان برای برقراری ارتباط از سرویس پیام کوتاه استفاده می‌کردند و فقط ۰/۳۳ از مکالمه استفاده می‌کردند. ۸۱/۷ شرکت کنندگان دارای بیش از یک سیمکارت بودند.

جدول ۳- احساس بعد از قطع یا خاموشی تلفن همراه در صورتی که امکان برقراری تماس برای مدتی ممکن نباشد.

متغیر	جنسیت	تعداد	درصد	تعداد کل	درصد کل
سردرگمی	مذکر	۲۸	۱۶/۹	۶۸	۲۰/۶
	مونث	۴۰	۲۴/۴		
ترس	مذکر	۳	۱/۸	۱۶	۴/۸
	مونث	۱۳	۷/۹		
تنهایی	مذکر	۳۴	۲۰/۵	۷۶	۰/۲۳
	مونث	۴۲	۲۵/۶		
افسردگی	مذکر	۲	۱/۲	۲	۰/۰۶
	مونث	۰	۰		
بیقراری	مذکر	۶۹	۴۱/۶	۱۳۳	۴۰/۳
	مونث	۶۴	۰/۳۹		
احساس خاصی ندارم	مذکر	۳۰	۱۸/۱	۳۵	۱۰/۶
	مونث	۵	۰/۳		

براساس داده‌های جدول ۳ مشاهده می‌گردد که بیش‌ترین احساسی که بعد از قطع ناگهانی تلفن همراه به افراد دست می‌دهد بیقراری و پس از آن احساس تنهایی است. و فقط ۱۰ درصد بیان کردند که بعد از قطع ناگهانی تلفن همراه احساس خاصی ندارند.

جدول ۴- اطلاعات توصیفی مربوط به محتوای پیام کوتاه

متغیر	جنسیت	تعداد	درصد	تعداد کل	درصد کل
کاری	مذکر	۲۵	۱۵/۱	۳۴	۱۰/۳
	مونث	۹	۵/۵		
احوال پرسى	مذکر	۲۲	۱۳/۳	۴۹	۱۴/۸
	مونث	۲۷	۱۶/۵		
جملات نغز و زیبا	مذکر	۳۵	۲۱/۱	۹۱	۲۷/۶
	مونث	۵۶	۳۴/۱		
عاشقانه و احساسی	مذکر	۸۴	۵۰/۶	۱۵۶	۴۷/۲
	مونث	۷۲	۴۳/۹		

براساس داده‌های جدول ۴ مشاهده می‌گردد که محتوای بیش‌تر پیام‌های کوتاه مشترکین تلفن همراه در حیطه عاشقانه و احساسی می‌باشد.

جدول ۵- آیا مدل گوشی تلفن همراه را نشانه‌ای از شخصیت صاحب گوشی می‌دانید؟

متغیر	جنسیت	تعداد	درصد	تعداد کل	درصد کل
نشانه شخصیت است.	مذکر	۱۰۱	۶۰/۸	۱۷۹	۵۴/۲
	مونث	۷۸	۴۷/۶		
نظر خاصی ندارم.	مذکر	۴۶	۲۷/۷	۸۷	۲۶/۴
	مونث	۴۱	۰/۲۵		
نشانه شخصیت نیست.	مذکر	۱۹	۱۱/۴	۶۴	۱۹/۴
	مونث	۴۵	۲۷/۴		

براساس داده های جدول ۵ مشاهده می‌گردد که بیش از نیمی از شرکت کنندگان اعتقاد دارند که مدل گوشی تلفن همراه می‌تواند نشانه شخصیت فرد صاحب گوشی باشد.

جدول ۶- ضرایب رگرسیون استاندارد شده و نشده ای که در مدل وارد شده‌اند.

متغیر	ضریب استاندارد	خطای استاندارد	بتا	t	معناداری
دلبستگی ایمن	-۰/۶۴۲	۰/۲۵۷	-۱/۶۷	-۲/۴۹۹	۰/۰۱۳
دلبستگی اجتنابی	-۰/۰۲۴	۰/۲۶۴	-۰/۰۰۶	-۰/۰۹۳	۰/۹۲۶
دلبستگی اضطرابی	۱/۸۷۹	۰/۲۵۱	۰/۵۵۰	۷/۴۷۴	۰/۰۰۰

*متغیر وابسته: اعتیاد به تلفن همراه

بر اساس داده‌های جدول بالا رابطه مثبت معنادار بین اعتیاد به تلفن همراه و دلبستگی اضطرابی مشاهده می‌گردد. و اعتیاد به موبایل را می‌توان بر اساس نمرات سبک دلبستگی پیش بینی کرد ($p < 0.001, t = 7.474$).

بحث و نتیجه گیری

هدف این تحقیق بررسی ارتباط بین سبک‌های دلبستگی با اعتیاد به تلفن همراه و نحوه استفاده از تلفن همراه توسط کاربران بود. بر اساس داده‌های بدست آمده از پژوهش مشاهده گردید که درصد بالایی از کاربران تلفن همراه برای برقراری ارتباط از سامانه پیام کوتاه استفاده می‌کنند که این یافته همسو با نتایج منطقی (۱۳۸۹) است. پیام کوتاه به دلیل هزینه پایین و ارسال راحت محبوبیت بالایی در نزد کاربران دارد. این شیوه برقراری ارتباط امکان پاسخگویی را در شرایطی که امکان صحبت کردن وجود ندارد فراهم می‌کند، و بدلیل در هم شکستن عرف و قوانینی که در برقراری ارتباط بوسیله تلفن ثابت و مکالمه از طریق تلفن همراه (به عنوان مثال الو، سلام، چه خبر و...) وجود داشت، توانست ادبیات جدید و زبان‌های متعددی را برای برقراری ارتباط ایجاد کند که کاربران سلیق خود را بیش‌تر در آنها دخالت می‌دهند و به اعتقاد گسر (۲۰۰۴)، این تنوع زبان ارتباطی، از ویژگی‌های پیام کوتاه است. در پیام کوتاه امکان ارسال پیغام و رساندن منظور با استفاده از حداقل کلمات وجود دارد و هم‌چنین در پیام کوتاه بر خلاف سایر شیوه‌های ارتباطی

می‌توان پاسخ را به زمانی دیگر که از نظر ارسال کننده پیام مناسب‌تر است موکول کرد و جهت رساندن منظور می‌توان از کلمات رمزی که معمولا فقط بین افراد یک گروه شایع است استفاده کرد. (ذکایی و ولی زاده، ۱۳۸۸). از عوامل دیگر محبوبیت پیام کوتاه امکان برقراری ارتباطی است که برای ناشنویان ایجاد می‌کند، ارسال و دریافت پیام توسط افراد ناشنوا زمینه‌ای را فراهم می‌کند که ناشنویان بتوانند شبکه ارتباطی خود را گسترش دهند و از میزان تنهایی آنان کاسته شود (هورستمن شاف، ۲۰۰۴).

هم‌چنین مشاهده گردید که بیش‌ترین تعداد افراد شرکت کننده در پژوهش بیش از یک سیم کارت و شماره خصوصی دارند. این یافته با نتایج پژوهش کازرو (۲۰۰۴)، به نقل از ذکایی و ولی زاده (۱۳۸۸)، که معتقد است در برخی از کشورهای جهان تعداد خطوط تلفن همراه حتی بیش‌تر از تعداد جمعیت انسانی آن کشور است همسو و هماهنگ می‌باشد. محبوبیت شگفت‌انگیز تلفن همراه مختص به یک جامعه و یا قشر خاص نیست و فارغ از مرزهای فرهنگی و جغرافیایی صورت گرفته است، بطوری که حتی در کشورها یا مناطقی که به صورت معمول در مقابل نوآوری و فن-آوری‌ها مقاومت می‌کنند نیز به صورت وسیع رواج یافته است و این پدیده بویژه در کشورهای جهان سوم که فاقد زیرساخت اینترنت همگانی و یا حتی شبکه خطوط تلفن ثابت بوده اند قابل توجه است (ذکایی و ولی زاده، ۱۳۸۸). از دلایل محبوبیت تلفن همراه می‌توان به زبان ساده و استفاده آسان از آن اشاره کرد که در مقایسه با سایر شیوه‌های ارتباطی یک مزیت بزرگ است. تلفن همراه ادغام و یکپارچگی در نقش‌ها و فضاهای مختلف توانسته است یک فضای جدید را خلق کند فضایی که عمومی‌ترین محیط کاری و خصوصی‌ترین محیط خانوادگی را دربر می‌گیرد و فارغ از هر گونه جنسیت، سن و طبقه اجتماعی و اقتصادی شکل گرفته است.

از دیگر نتایجی که در این تحقیق مشاهده گردید تجربه احساس بیقراری و سردرگمی بعد از قطع ناگهانی و خارج شدن از محدوده آنتن دهی توسط کاربرانی بود که امکان برقراری ارتباط مجدد برای آنها تا مدتی زمانی وجود نداشت. در راستای این یافته‌ها بیانچی و فیلیپس (۲۰۰۵) معتقدند کاربران تلفن همراه هنگامی به دلایلی که خارج از محدوده آنتن دهی باشند نگران تماس‌های از دست رفته خود خواهند شد و اگر به دلایل حضور در یک مکان خاص کار کردن آنها با تلفن همراهشان قطع شود احساس نگرانی و تحریک پذیریمی کنند. با توجه به اینکه تلفن همراه یک تکنولوژی نسبتا جدید است و کنترل اجتماعی و خود کنترلی کافی بر روی آن وجود ندارد ممکن است تبعات غیر قابل انتظاری را به دنبال داشته باشد. از جمله این تبعات استفاده بیمارگونه از تلفن همراه است. صرف نظر از عنوان اعتیاد، استفاده بیش از حد از انواع فن‌آوری‌ها می‌تواند یک

رفتار مشکل ساز و غیر طبیعی باشد. گریفیتس^۱ (۱۹۹۶)، از اعتیاد به فناوری سخن به میان می‌آورد که نشئت گرفته از ارتباط بین انسان و تکنولوژی است و اعتیاد به تکنولوژی را زیر مجموعه‌ای از رفتارهای اعتیادی معرفی می‌کند. جوینسون (۲۰۰۳)، ارسال افراطی پیام کوتاه را نشانه‌ای دال بر احساس تنهایی می‌داند و با اشاره به وابستگی و اعتیاد به تلفن همراه و پیام کوتاه هشدار می‌دهد که ارسال بیش از حد از پیام کوتاه می‌تواند عارضه‌زا باشد. در یک مطالعه در زمینه استفاده بیمار گونه از تلفن همراه مشاهده گردید که شبکه‌های اجتماعی گسترده و وسیع دوستان، باعث می‌شود نوجوانانی که زمان بیش‌تری را با دوستان و همکلاسی‌هایشان سپری می‌کردند علایم اعتیاد بیش‌تری را مثل ناتوانی در کنترل امیال، احساس اضطراب، گم‌گشتگی و تمایل به برطرف کردن احساس تنهایی با تلفن همراه از خود نشان می‌دهند (لوپس لونگ، ۲۰۰۷).

از دیگر یافته‌های پژوهش محتوای پیام کوتاه کاربران بود که بیش‌تر در حیطه عاشقانه و احساسی قرار داشت. در این راستا تحقیقی که نتایج آن در راستا یا بر خلاف این یافته باشد مشاهده نگردید. هم‌چنین مشاهده گردید که بیش‌تر شرکت‌کنندگان در پژوهش اعتقاد داشتند که مدل گوشی تلفن همراه می‌تواند نشانه شخصیت فرد صاحب گوشی باشد. گوشی تلفن همراه بعنوان یک وسیله زینتی و تجملاتی می‌تواند منعکس‌کننده وضعیت اقتصادی صاحب گوشی باشد. این امر می‌تواند اعتقاد شرکت‌کنندگان به اینکه مدل گوشی تلفن همراه می‌تواند نشانه شخصیت باشد را تقویت می‌کند، هر چند که مطلبی در این راستا و یا برخلاف این یافته در پیشینه پژوهش مشاهده نگردید.

براساس تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش بین سبک‌های دلبستگی و اعتیاد به تلفن همراه رابطه معنادار مشاهده گردید. این نتیجه با نتایج مطالعات لانیسون (۱۹۹۷) که رابطه بین سبک‌های دلبستگی و اعتیاد را مورد بررسی قرار می‌دهد، هماهنگ است. تلفن همراه و نحوه استفاده از آن مانند هر رفتار دیگری که از انسان سر می‌دهد تحت تاثیر متغیرهای مختلفی قرار دارد، از جمله این عوامل می‌توان به سبک‌های دلبستگی بعنوان یادگار روابط ابتدایی کودک با مراقب یاد کرد که بسیاری از رفتارها را تحت تاثیر قرار می‌دهند. سبک‌های دلبستگی به عنوان یک عامل تحولی در گرایش‌های شخصیتی و شکل‌گیری رفتار یک تعیین‌کننده مهم هستند. به گونه‌ای که سبک‌های دلبستگی در هماهنگ کردن مولفه‌های عاطفی، انگیزشی، شناختی و رفتاری نقشی تعیین‌کننده دارند (کارلسون و اسروف، ۱۹۵۵).

در دهه‌های گذشته اعتیاد تنها به وابستگی دارویی، مانند وابستگی به الکل و داروهای روان‌گردان اطلاق می‌شد، اما بررسی‌های بعدی نشان داد که بیش‌تر رفتارهای انسان بعد از مدتی تکرار، به

¹-Griffiths

شیوه‌ای وسواس گونه از الگوی مشابه وابستگی دارویی تبعیت می‌کنند، و این امر باعث گردید که بتدریج اعتیاد رفتاری به معنای اعتیاد به رفتارهایی مانند قمار، خرید کردن، خیبان گردی و غیره... همسان با اعتیاد به مواد در نظر گرفته شود. بررسی‌های انجام شده دلالت بر این دارد که زیر بنای فیزیولوژیک یکسانی، بین اعتیادهای دارویی و انواع رفتارهای اعتیاد گونه وجود دارد، به این معنا که در اعتیاد به مواد، دوپامین و نوراپی نفرین در مغز بیش‌تر از حد عادی ترشح می‌شود که سبب احساس لذت می‌گردد، همین حالت فیزیولوژیکی در هنگام انجام رفتارهایی مانند قماربازی، ورزش، غرق شدن در اینترنت، استفاده افراطی از تلفن همراه و ... اتفاق می‌افتد، ترشح دوپامین و نوراپی نفرین به دنبال انجام این عمل باعث تجربه احساس لذت در فرد می‌گردد که این احساس لذت بعنوان یک پاداش تقویتی سبب تکرار رفتار می‌شود. این چرخه سبب می‌گردد که فرد از اعمال ارادی خود دور شده و مغز فرد او را مجبور می‌کند که به شکل غیر ارادی و اعتیاد گونه این اعمال را انجام دهد (منطقی، ۱۳۸۶).

تلفن همراه یک از تکنولوژی‌های نوظهور است که هیچ مرز جغرافیایی، سیاسی، فرهنگی و یا طبقه اقتصادی را نمی‌شناسد و بدون اعتنا به مقتضیات زمان وارد لایه‌های مختلف زندگی انسان‌ها شده است. و انقلابی را بنام انقلاب ارتباطی راه انداخته است. تلفن همراه بر خلاف مدت زمان کوتاهی که از عمر آن می‌گذرد توانسته است از محبوبیتی برخوردار شود که کمتر وسیله‌ای که ساخته دست بشر باشد به این محبوبیت رسیده است. تلفن همراه توانست بین خشونت و بی‌رحمی تکنولوژی با روح نرم و لطیف انسانی ارتباط برقرار کند، به گونه‌ای که تصور انسان بدون تلفن همراه اندکی مشکل می‌نماید. بنابراین به محققین و پژوهشگران پیشنهاد می‌گردد که تلفن همراه، اعتیاد به تلفن همراه، نحوه استفاده از تلفن همراه و کاربردهای جانبی آن، مزایا و مضرات تلفن همراه را که بخشی از زندگی اجتماعی و فرهنگی مردم شده است به عنوان یک حیطه پژوهشی مد نظر داشته باشند.

منابع

- دهقان، محمود. (۱۳۸۲). بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی، اعتیاد و نیمرخ روانی افراد معتاد در مقایسه با افراد غیر معتاد در استان بوشهر. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته روان شناسی. دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی تهران.
- ذکایی، سعید(۱۳۸۳). جوانان و فراغت مجازی. فصلنامه مطالعات جوانان. شماره ششم.
- ذکایی، محمد سعید، ولی زاده، وحید. (۱۳۸۸). فرهنگ جوانان و تلفن همراه. فصلنامه تحقیقات فرهنگی، دوره دوم، شماره ۷، صص ۱۵۲-۱۱۹
- عاملی، سعیدرضا، صبار، شاهو، رنجبر رضانی، مهدی. (۱۳۸۷). مطالعات تلفن همراه، زندگی در حال حرکت. انتشارات سمت، تهران.
- کاستلر، مانوئل. (۱۳۸۵). جامعه شبکه ای و عصر اطلاعات، جلد دوم قدرت هویت، مجله اینترنتی <http://dcsfa.ut.ac.ir/gmj>
- منطقی، مرتضی(۱۳۸۶). راهنمای والدین در استفاده فرزندان از فن‌آوری‌های ارتباطی جدید، تلفن همراه. تهران. چاپ عابد. چاپ دوم.
- منطقی، مرتضی(۱۳۸۹). بررسی چگونگی کاربری دختران و پسران دانشجو از امکانات جانبی تلفن همراه. فصلنامه فن آوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی. سال اول، شماره دوم.
- موسوی، کمال الدین. (۱۳۸۹). قدرت اجتماعی موبایل. نشر بهینه فراگیر، تهران.
- سایت اینترنتی شرکت ارتباطات سیار، همراه اول. (۱۳۹۰). www.mci.ir
- Allen, J.P. & et al. (2005). The two faces of adolescents' success with peers: Adolescent popularity, social adaptation, and deviant behavior. *Child Development*, 76, 1-14.
- Bellina, L., Missoni, E. (2009). Mobile cell-phones (M-phones) in telemicroscopy: increasing connectivity of isolated laboratories. *Diagnostic Pathology*, (19).[http://mci.ir/web/guest/24\(1390\)](http://mci.ir/web/guest/24(1390)).
- Bianchi, A., & Phillips, J. G. (2005). Psychological predictors of problem mobile phone use. *CyberPsychology and Behavior*, 8, 39-51.
- Bowlby, J. (1969). *Attachment and loss: vol I. Attachment*, London: The Heogarth press and Institute of psycho- analysis.
- Butterworth-Heinemann Ltd., Burlington, MA.Fortunati.L.(2001).the mobile phone: An identity the move,personal and ubiquitous computing.585-598.
- Carlston, E. A., & Sroufe, L. A. (1995). *Contribution of Attachment Theory to Development*. New York: Wiley.

- Fortunati, L. (2001). The mobile phone: An identity the move, personal and ubiquitous computing. 585-598.
- Geser, H. (2004) "Towards a Sociological Theory of the Mobile Phone", available at http://socio.ch/mobile/t_geser1.
- Griffiths, M.D. (1996). Gambling on the internet: a brief note. *Journal of Gambling Studies* 12:471-473.
- Hazan, C. & Shaver, P. (1998). Attachment as an organizational framework for research on close relationships. *Psychological Inquiry*, 5, 1-22.
- Hazan, C., & Shaver, P. R. (1994). Attachment as an organizational framework for research on close relationship. *Psychological inquiry*, 5, 1-22.
- Horstman shof, L. (2004). Using SMS as a way of providing connection and Community for first year students. In R. Atkinson, C. McBeath, D. Jonas-Dwyer & R. Phillips (Eds), *Beyond the comfort zone: Proceedings of the 21st ASCILITE Conference* (pp. 423-427). Perth, 5-8 December.
- Joinson, A. N. (2003). *Understanding the psychology of internet behavior, virtual worlds, real lives*. London: Palgrave Macmillan.
- Kirkpatrick, L. A., & Hazan, C. (1994). Attachment styles and close relationships: A four-year perspective study. *Personal relationships*, 1, 123-142.
- Laramie, D.J. (2007). Emotional and behavioral aspects of mobile phone use. «ph.D» thesis of psychology, the California school of professional psychology. (www.sciencedirect.com/science).
- Laub, J.H. & Sampson, R.J. (1988). Unraveling families and delinquency. A reanalysis of the glueck's data. *Criminology*, 26(3), 355-379.
- Lee, C. B. (2004). Exploring the Potential of WAP Technology in Online discussion. Association for Educational Communications and Technology, 27th, Chicago, IL, October 19-23, 2004.
- Levy, K. V., Shaver, P. R., & Blatt, S. J. (1998). Attachment style and parental representations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74 (2), 402-419.
- Louis Leung. (2007). Linking Psychological Attributes to Addiction and Improper Use of the Mobile Phone among Adolescents in Hong Kong. *Journal of Children and Media*. October 2007.

-
- Love, S., 2005. Understanding Mobile Human-Computer Interaction: A Psychological Perspective (Information Systems Series).Elsevier.
- Lowinson,J. H; Millman, R. B & Longrod, J. G. (1997). "Substance Abuse: A comprehensive Textbook". New York.Williams& Williams.
- Papalia, D.E.(2002). A child's world: infancy through adolescence. New York: McG raw- Hill.
- Trouch.A.(2004).Exploring the implications for social identity of the new sociology of the mobile phone-uk:centre for the study of mobile technology and culture.

